

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/193149>

Please be advised that this information was generated on 2021-06-20 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip

Review

Afl. 2015-07

25 februari 2015

Koning, Keizer...Executeur (II) 'Van alles wat' oftewel Rechtbank Den Haag 19 februari 2014

De rechtbanken in Nederland worden overspoeld met erfrechtelijke incidenten met veelal de executeur aan de basis van het geschil. Zo ook in de uitspraak van Rechtbank Den Haag van 19 februari 2014, ECLI: 2014:14870.

De executeur is anno 2015 de grote erfrechtelijke chef, maar zelfs voor een 'keizerchef' zijn er grenzen. Bijvoorbeeld het huwelijksgoederenregime of het aanbreken van de fase van verdeling, en wat te denken van de onder omstandigheden verplichte vereffening volgens de wet.

De executeur in de casus van de Rechtbank Den Haag had een te grote erfrechtelijke broek aangetrokken. Hij had als eenvoudig 'beheerdertje' als vertegenwoordiger meegewerkt aan de verdeling van de huwelijksgemeenschap. Dat kon natuurlijk niet. De rechtbank sprak dan ook ferme taal:

'Verdeling van de ontbonden huwelijksgemeenschap is geen beheershandeling. Q was daar als executeur dus niet zelfstandig toe bevoegd. Dit leidt tot conclusie dat de boedelverdeling uit 2011 nietig is en dat de ontbonden huwelijksgemeenschap nog altijd niet verdeeld is.'

Een andere zwakke plek van de executeur is, dat ingeval van beneficiaire aanvaarding de nalatenschap ruimschoots toereikend dient te zijn om de schulden van de nalatenschap te voldoen. Een bekende kwestie, en zo niet men raadplege art. 4:202 BW. Interessant is echter de wijze waarop de rechtbank hiermee omgaat (onder 4.8):

'De verplichting van de executeur de schulden van de nalatenschap te voldoen is beperkt tot de schulden die tijdens zijn beheer uit de goederen der nalatenschap behoren te worden voldaan. De executeur kan in dit verband legaten afgeven. Zolang de nalatenschap niet zuiver is aanvaard – zoals in dit geval waarin sprake is van beneficiaire aanvaarding door [A] – geschiedt de afgifte van legaten op verantwoordelijkheid van de executeur. Als later blijkt dat de nalatenschap niet toereikend is geweest, zal de executeur de nalatenschap schadeloos moeten stellen voor de ten onrechte betaalde schulden.'

Er wordt van deze achilleshiel geen bevoegdheidsvraagstuk gemaakt, maar 'slechts' een aansprakelijkheidsvraagstuk. Wij voegen daar aan toe dat het handelen van een executeur die aan 'zijn eind' lijkt te zijn gekomen door het (eventuele) intreden van de wettelijke vereffening, ook vrij eenvoudig als *zaakwaarneming* kan worden bestempeld,

een gedachte die zelfs neergelegd lijkt te zijn in art. 4:149 lid 3 BW:

‘Een gewezen executeur blijft verplicht te doen wat niet zonder nadeel voor de afwikkeling van de nalatenschap kan worden uitgesteld, totdat degene die na hem tot het beheer van de nalatenschap bevoegd is, dit heeft aanvaard.’

Het valt sowieso allemaal wel mee, omdat de hoofdregel is dat men niet (meer) moet denken dat men door het enkele feit van beneficiair aanvaarden executeurs eruit kan werken.

Een uitspraak met van alles wat oftewel voor elk wat wils, dus ook met een aardig weetje voor de goeroes van de afdeling ondernemingsrecht:

‘Voor zover [A] met haar in ro 4.22 bedoelde verwijt betoogt dat een executeur niet bevoegd is om het stemrecht uit te oefenen op aandelen die tot de nalatenschap behoren, gaat ze eraan voorbij dat het uitoefenen van het stemrecht, *ongeacht het besluit waarover wordt gestemd*, deel uitmaakt van de beheerstaak van de executeur (zie ro 4.7).’ (Curs. SBS)

Ook willen wij niet onvermeld laten dat de rechtbank met betrekking tot de wettelijke beloningsregel van 1% voor executeurs niet spreekt van een percentage van de waarde van het *vermogen* op de sterfdag, maar van het *saldo* van de nalatenschap. Vermogen zou immers kunnen slaan op het actief van de nalatenschap, terwijl het saldo zonder meer actief minus passief betekent.

Indien we morgen aan iemand een erfrechtelijke opdracht verlenen, realiseren we ons dan ook het subtiele doch belangrijke verschil tussen het belonen op basis van vermogen en op basis van het saldo. Werk het derhalve netjes uit in de uiterste wil. De oosterburen gaan overigens uit van de interessante benadering dat men bij het bepalen van de beloning niet uit moet gaan van het saldo, maar slechts van het actief. De voldoening van de (beloning verlagende) passiva is immers het werkterrein van de executeurs. Een miljoen minus een miljoen is een saldo van nihil, terwijl 1% van hetzelfde één miljoen nog een mooie € 10.000 oplevert.

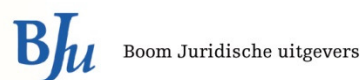
Kortom, het is niet overal en altijd goud wat er blinkt voor de executeurs.

Tot volgende week!

ScholsBurgerhartSchols

www.scholsburgerhartschols.nl

Boom Juridische uitgevers

www.bju.nl

© 2015 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.